Öljypellavan viljely

- Gluteeniton viljelykierto tunnetuksi

Elixi Oil Oy
Tiina Uusitalo
Viljelysopimukset- ja neuvonta
tiina.uusitalo@elixioil.fi
050 365 1871

Elixi Oil Oy
– suomalaista öljypellavaa jo vuodesta 1993

- Öljypellavaa jalostava yritys Somerolla
- Sopimusviljelyä
  - Mahdollistaa laadun hallinnan ja tuotteiden seurattavuuden
  - Kauppakelpoisella sopimussadolla varma ostaja
- Sopimusviljelykasvit
  - Tavanomainen- & luomuöljypellava
  - Luomurypsi
  - Tavanomainen öljyhamppu
- Terveyttä edistävien tuotteiden kehitys, valmistus & markkinointi
  - Kuituvalmisteet, erikoisravintoöljyt kuluttajille
  - Eläinrehut
    - pellavarouhetta hevosille
    - pellavaöljyä omega-3 kananmunia muniville kanoille

@elixioil

www.elixi.fi

Elixi®

Öljypellavan viljelyssä kehittymismahdollisuuksia

- Pellava-ala koko Suomessa viime vuosina 1800 ha
- Pellavatuotteille on kysyntää – viljelyalaa mahdollista kasvattaa
- Sadon hinnoittelu vakaa – tiedossa jo sopimusta tehtäessä
  - Laatuluokkahinnat v. 2017
    - 1) 485 €/tn
    - 2) 450 €/tn
    - 3) 350 €/tn
  - Laatuparametrit, kuten lehtivihreäpitoisuus, vaikuttavat hintaan
- Keskisatotaso 1500 kg/ha, potentiaalia yli 2500 kg:n hehtaarisatoihin

Öljypellava sopii hyvin myös gluteenittomaan viljelykiertoon

- Pellavatuotteet gluteenittomia
  - Tavoitteena saada jatkojalostukseen eriä, jotka eivät sisällä viljaa
- Tuo monipuolisuutta
- Tasaa työhuippuja
  - Pitkä kasvuaika (~120 vrk)
- Hyvä esikasviarvo – parantaa viljojen satoa
  - Maan rakenne kuohkeampi
- Kasvitautitilanteen hallinta
- Ei investointivaatimuksia

Öljypellavalla maltilliset tuotantokustannukset ja työpanokset

- Panoskäyttö maltillista:
  - Typpilannoitustaso vain ~50-80 kg/ha
  - Ei tuholais- tai kasvitautitorjuntaa
  - Ei laonestoa
  - Siemenrikka-ainekustannus kohtuullinen (~20 €/ha)
- Sertifioidusta siemenestä kustannus aloitusvuonna, seuraavat kolme vuotta voi jatkaa omasta siemenestä

Optimaaliset kasvuolot pellavalle

- Avoin, aurinkoinen, tuulinen lohko
- Hikevä hieta- tai savimaa, niukkaravinteinen kivennäismaa
- Optimi pH 6,5
- Toimiva vesitalous
- Esikasvina viljat tai nurmet
  - Typpeä sitovat esikasvit (herne, härkäpapu, apilat ym.) edellyttävät huolellisuutta ja taitoa pellavan typpilannoituksen suunnittelussa
  - Öljykasvit (rypsi, rapsi) samassa viljelykierrossa vaativat tarkkuutta kasvitautien suhteen (esim. pahkahome)
  - Ei pellavaa pellavan perään

Tavoitteena tasainen kasvusto

- Kylvö ajoissa
  - Kestää myös hallaa
  - Viileä maa ok → lähtee hitaasti, mutta tasaisesti alkuun
- Tärkeää säilyttää kosteus
- Voidaan kylvää kynnettyyn tai kevytmuokattuun maahan tai suorakylvää
  - Kylvösyvyys usein 3-4 cm

Lannoituksella laadukasta satoa

- Pellavalle tärkeitä ravinteita typpi, kalium, rikki, sinkki
  - Typpi ~50-80 kg/ha
  - Kalium ~30-50 kg/ha
  - Rikki ~2 kg S/ 10 N kg
  - Sinkki → hiveniä sisältävän lannoitteen käyttö
- Fosforilannoitukseen huomio erityisesti, jos maassa on puutetta
- Suunnittele lannoitusta maaperän ominaisuuksien mukaan
- Huomioitavaa:
  - Ravinteet tarjolle heti alkukasvukaudesta
  - Ei karjanlannan levitystä enää keväällä
- Liika lannoitus tai liian myöhään vapautuva typpi voi aiheuttaa jälkiversontaa, epätasaista tuleentumista, lakoontumista

Elixi®

Pyrkimys puhtaaseen, laadukkaaseen satoon

- Pellava ei varjosta hyvin eikä pärjää kilpailussa rikkoja vastaan
- Glyfosaatti-ruiskutus monivuotisille rikoille jo ennen pellavanviljelyä
- Siemenrikkatorjunta ajoissa
  - Ally 50 ST + Gratil-tankkiseos laajatehoisin
    - Jauhosavikan ja mataran torjunta tärkeää → haastavia lajittelussa
  - Muut vaihtoehdot MCPA, Basagranit
  - Jos muita erikoiskasveja mukana gluteenittomassa viljelykierrossa → huomioi Allyn jälkikasvirajoitukset
- Tarvittaessa heinämäisten rikkojen torjunta
  - Esim. Targa Super 5 SC
  - Torjuu jääntiviljan, juolavehnän, hukkakauran

Elixi®

Puintia odotettava maltillisesti

- Puintiaika tavallisesti syys-lokakuussa
- Riittävästi poutapäiviä ennen puintia
- Paras puintiajankohta aurinkoinen ja tuulinen iltapäivä, kun ilmankosteus on pienimmillään
- Tasaisesti tuleentunut, kuiva ja pystyssä oleva kasvusto → puinti sujuu
  - Puimurin terän tulee olla terävä ja hyvässä kunnossa, osa käyttää varaterää ainoastaan pellavalle
  - Tarvittaessa tuleentuneen pellavakasvuston voi ruiskuttaa 7 – 14 vrk ennen puintia Reglonella → kuivattaa varret ja rikkakasvit → sujuvoittaa puintia

Elixi®

Tasaisesti tuleentunut kasvusto – laadukas sato → parempi hinta sadosta

- Tuleentunut kasvusto
  - Ränsistyneen näköinen
  - Sylkyt helisevät
  - Siemenet kuivia (ei limaisia)
  - Lehdet pudonneet varsista
  - Varsien alaosat voi vielä vihertää
- Kuivaus pian puinnin jälkeen matalassa (alle 60 ˚C) lämpötilassa
  - Tavoiteltava varastointikosteus 6,5 – 7,5 %

Öljypellava soveltuu myös luomuviljelyyn

- Lohkovalinta → rikkapainetta ja kestorikkoja mahdollisimman vähän
- Kyntö tärkeä rikkojen hallinnan kannalta
- Tavoitteena aukoton, tasainen, tiheä kylvö → siemenmäärä ~85 kg/ha
- Esikasviksi esim. vilja, sitä ennen latauskasvi (apila, härkäpapu ym.)
- Lannoitus edellyttää tarkkaa suunnitelmaa rikkojen hallinnalle
  - Rikkaäestyksiä kestää kohtuu hyvin 15 cm:n korkeuteen asti
  - Ei karjanlantaa enää keväällä
  - Luomuun soveltuvat orgaaniset lannoitteet mahdollisia
- Voidaan viljellä aluskasvin kanssa
  - Esim. puna-apila 3 kg/ha
  - Ei saa kylvää liian aikaisin
- Luomulisä 400 €/tn

Elixi®

Sopimusviljelytoiminta Elixillä

- Viljelysopimuksen teko
- Kylvösiemenen hankinta
- Sopimusviljelypäivät & viljelyneuvonta
- Mahdolliset kasvustokäynnit
- Esinäytteen + satotietojen toimitus
- Esinäytteen analysointi – *öljypitoisuus, kosteus, lehtivihreäpitoisuus*
- Esinäytteen koepuristus & arviointi
- Erän vastaanotto lajittelijalle
  - Vihervakka/Pöytyä & K-Maatalous/Somero
- Lajittelu & vertailunäytteen analysointi – *kosteus, hehtolitrapaino, rikkapitoisuus, rikkoutuneet & kiillottomat, jauhosavikkapitoisuus*
- Vastaanotto Elixin tehtaalle Somerolle – hinnoittelu - tilitys

KATELASKELMA 2017 (A-ALUE)					
Tuotot/ha					
Sato		Kg	0,450	1500	675
Perustuki		Ha			118
Viherryttämistuki		Ha			74
Luonnonhaittakorvaus, perusosa		Ha			217
Ympäristökorvaus, perusosa		Ha			54
Ympäristökorvaus, lohkotoimenpiteet		Ha			36
Peltokasvipalkkio		Ha			66
Tuotot yht.					**1240**
Muuttuvat kustannukset					
Kylvösiemen	Keskiarvo: 1. vuosi ostosiemen (65 kg x 2,85 €/kg), 3 vuotta oma siemen (65 kg x 0,45 €/kg)	Yks.	68,25	1	68,25
Lannoitus, YaraMila Hiven Y (23-3-6)		Kg	0,34	260	88,4
Rikkakasvitorjunta		Yks.	20	1	20
Traktorin poltto- ja voiteluaine (61-80 kW)		t	7,8	3,5	27,3
Puimurin poltto- ja voiteluaine		t	11	1	11
Kuivauksen polttoaine ja sähkö		Kg	0,01	1500	15
Rahtikulut (sadon kuljetusmaksu)		Kg	0,015	1500	22,5
Liikepääoman määrä (50 %)			0,50	252,45	
Liikepääoman korko (5 %)			0,05	126,23	6,3
Muuttuvat kustannukset yht.					**258,75**
KATETUOTTO A					**981,25**

Miksi siis valita öljypellava gluteenittomaan viljelykiertoon?

- Sekä viljelijän että jalostajan etu, että pellavasadoissa ei ole viljaa
  - Ei turhaa erotetta lajittelusta → ei turhia kustannuksia
- Tuottopuolessa potentiaalia
  - Yli 1500 kg:n hehtaarisadot realistisia ja tavoiteltavia
  - Saa peltokasvipalkkion, kuuluu ryhmään ’valkuaiskasvit’
- Kustannuksissa tinkimismahdollisuuksia
  - Esim. kuivatus- ja rahtikulut maltillisia
  - Varastointi vaivatonta – toimitus irtotavarana tai suursäkeissä
- Työnkäytössä säästöjä
  - Parhaimmillaan vain yksi ruiskutus – pahimmillaankin vain kaksi
- Muistettava myös pellavan loistava maisema-arvo ☺

Elixi®

Kiitos! Kysymyksiä?